

Na osnovu člana 96 i 177 tačka 4 Zakona o osiguranju ("Sl.list CG", br. 78/06, br. 19/07 i br. 45/12), na sjednici od 13.03.2013. godine, Savjet Agencije za nadzor osiguranja donio je

PRAVILNIK

O NAČINU OBRAČUNA MARGINE SOLVENTNOSTI

("Sl. list Crne Gore", br. 14/13 od 15.03.2013)

Predmet pravilnika

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se način obračuna margine solventnosti koju je društvo za osiguranje (u daljem tekstu: društvo) dužno da obezbijedi u svom poslovanju.

Definicije pojmova

Član 2

Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) Rizični kapital je razlika između vrijednosti osigurane sume za slučaj smrti i obračunate matematičke rezerve;
- b) Rizični kapital u samoprdržaju predstavlja razliku iznosa rizičnog kapitala i udjela reosiguranja u rizičnom kapitalu;
- c) Kapitalizovana imovina je zajednička imovina osiguranika koji su dogovorili da će zajednički kapitalizovati svoje doprinose i podijeliti tako kapitalizovanu imovinu između onih osiguranika koji dožive određenu starost odnosno između nasljednika umrlih osiguranika;
- d) Mjerodavna premija je iznos obračunate premije uvećan za promjenu prenosne premije, pri čemu promjena prenosne premije predstavlja razliku prenosne premije na početku obračunskog perioda i prenosne premije na kraju obračunskog perioda;
- e) Rashodi naknada šteta su iznos obračunatih bruto naknada šteta uvećan za troškove vezane za isplatu šteta, umanjen za iznos prihoda ostvarenih iz bruto regresnih potraživanja i uvećan za promjenu rezervisanja za štete, pri čemu promjena rezervisanja za štete predstavlja razliku rezervacija za štete na kraju obračunskog perioda i rezervacija za štete na početku obračunskog perioda;
- f) Obračunskom godinom smatra se period od 12 mjeseci koji prethode posljednjem danu obračunskog perioda.

Margina solventnosti za životna osiguranja

Član 3

Za vrste osiguranja propisane članom 6 tačka 1, 2 i 4.1 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika, iznos margine solventnosti jednak je zbiru prvog i drugog rezultata:

- a) Prvi rezultat izračunava se tako što se ukupan iznos matematičkih rezervi obračunatih na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda pomnoži sa 0,04 i sa količnikom iznosa matematičkih rezervi u samoprdržaju na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i iznosa ukupnih matematičkih rezervi na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda. Ako je iznos izračunatog količnika manji od 0,85, umjesto njega uzima se iznos od 0,85.
- b) Drugi rezultat izračunava se samo za osiguranja kod kojih rizični kapital nije negativan tako što se ukupan iznos rizičnog kapitala na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda pomnoži sa 0,003 i sa količnikom iznosa rizičnog kapitala u samoprdržaju na posljednji dan tekućeg obračunskog

perioda i ukupnog iznosa rizičnog kapitala na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda. Ako je iznos izračunatog količnika manji od 0,5, umjesto njega uzima se iznos od 0,5.

Izuzetno od stava 1 tačka b ovog člana, ukupni iznos rizičnog kapitala za osiguranja za slučaj smrti s određenim trajanjem množi se sa 0,001 ako je osiguranje ugovoreno na najviše tri godine, odnosno sa 0,0015 ako je osiguranje ugovoreno na više od tri a manje od pet godina.

Za vrste osiguranja iz člana 6 tačka 4.2 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja, margina solventnosti obračunava se na sljedeći način:

- a) Ako društvo snosi rizik ulaganja, iznos od 4% tehničkih rezervi na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda množi se sa količnikom iznosa tehničkih rezervi u samopridržaju društva na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i ukupnog iznosa tehničkih rezervi društva na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda a najmanje sa 0,85;
- b) Ako društvo ne snosi rizik ulaganja ali su troškovi upravljanja određeni i nepromjenljivi u periodu dužem od 5 godina, 1% tehničkih rezervi na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda množi se sa količnikom tehničkih rezervi u samopridržaju društva na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i ukupnog iznosa tehničkih rezervi društva na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda, a najmanje sa 0,85;
- c) Ako društvo ne snosi rizik ulaganja i troškovi uprave nijesu određeni i nepromjenljivi, marginu solventnosti čini 25% neto administrativnih troškova ostvarenih u prethodnoj obračunskoj godini povezanih s tim poslovima i
- d) Ako društvo snosi rizik smrti osiguranika, 0,3% rizičnog kapitala na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda množi se sa količnikom iznosa rizičnog kapitala u samopridržaju na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i ukupnog iznosa rizičkog kapitala na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda, a najmanje sa 0,5.

Za vrste osiguranja iz člana 6 tačka 4.3 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja, margina solventnosti jednaka je 1% vrijednosti kapitalizovane imovine.

Za vrste osiguranja iz člana 6 tačka 4.4 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja, margina solventnosti obračunava se kao proizvod 4% matematičkih rezervi obračunatih na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i količnika iznosa matematičkih rezervi u samopridržaju na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i iznosa ukupnih matematičkih rezervi na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda. Ako je iznos obračunatog količnika manji od 0,85, umjesto njega se uzima iznos od 0,85.

Za vrste osiguranja propisanu članom 6 tačka 3 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja, margina solventnosti obračunava se u skladu sa odredbama člana 4 ovog pravilnika.

Margina solventnosti za neživotna osiguranja

Član 4

Za iznos margine solventnosti kod neživotnih osiguranja uzima se veći od iznosa obračunatih na sljedeća dva načina:

- 1) Zbir premija osiguranja za posljednju obračunsku godinu množi se sa 0,18 do iznosa 50.000.000€ a preostali iznos množi se sa 0,16. Zbir ta dva proizvoda množi se sa količnikom rashoda naknada šteta u samopridržaju za prethodne tri obračunske godine i ukupnih rashoda naknada šteta za prethodne tri obračunske godine a ako je dobijeni količnik manji od 0,5, umjesto njega uzima se iznos od 0,5.

Zbirom premija u smislu ove tačke smatra se veći od iznosa mjerodavne bruto premije i obračunate bruto premije u tekućem periodu. Zbir premija društvo umanjuje za obezvrijeđeni iznos premije. Za osiguranje iz člana 3 tač. 11, 12 i 13 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja zbir premija se uvećava za 50%.

- 2) Prosječni godišnji iznos rashoda naknada šteta za prethodne tri obračunske godine množi se sa 0,26 do iznosa od 35.000.000€, a preostali iznos množi se sa 0,23. Zbir ova dva proizvoda množi se sa količnikom ukupnih rashoda naknada šteta u samopridržaju za prethodne tri obračunske

godine i ukupnih rashoda naknada šteta za prethodne tri obračunske godine a ako je dobijeni količnik manji od 0,5, umjesto njega uzima se iznos od 0,5.

Za vrste osiguranja iz člana 3 tač. 11, 12 i 13 pravilnika kojim se uređuje raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja iznos rashoda naknada šteta se uvećava za 50%.

Za prosječni godišnji iznos rashoda naknada šteta uzima se aritmetička sredina prethodne tri obračunske godine, a ako se najmanje 75% portfelja sastoji od osiguranja koja pokrivaju rizike kredita, oluje, grada ili mraza, pri obračunu prosječnog godišnjeg iznosa ukupnih rashoda naknada šteta uzima se aritmetička sredina prethodnih sedam obračunskih godina.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, margina solventnosti za zdravstvena osiguranja, za koja se upotrebljavaju tablice vjerovatnoće i obračuni kao u životnim osiguranjima, jednaka je jednoj trećini iznosa dobijenog na način utvrđen stavom 1 ovog člana ili iznosu dobijenom na način propisan članom 3 stav 1 i 2 ovog pravilnika ako je tako dobijeni iznos veći i ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) Premije osiguranja obračunavaju aktuarskim metodama na osnovu tablica bolesti;
- b) U vezi sa ovim osiguranjima formiraju se rezerve za povećanje dobi;
- c) Premije osiguranja sadrže doplatu u cilju formiranja odgovarajućeg iznosa margine solventnosti;
- d) Društvo može otkazati ugovor o osiguranju najkasnije prije isteka treće godine osiguranja i
- e) Ugovorom o osiguranju je predviđena mogućnost povećanja premije ili smanjenja obaveza tokom trajanja ugovora o osiguranju.

Ako je margina solventnosti za tekuću godinu manja od margine solventnosti prethodne godine, margina solventnosti ne može biti manja od proizvoda margine solventnosti prethodne godine i količnika rezervi za štete u samopridržaju na kraju tekuće godine i rezervi za štete u samopridržaju na kraju prethodne godine, s tim da količnik ne smije biti veći od 1.

Određba stava 3 ovog člana shodno se primjenjuje na obračuni margine u toku godine.

Posebne odredbe za novoosnovana društva

Član 5

Izuzetno od člana 4 stav 1 ovog pravilnika, obračun margine solventnosti u prvoj godini poslovanja vrši se samo na osnovu premija.

Obračun margine solventnosti na osnovu šteta za drugu i treću godinu poslovanja vrši se na osnovu:

- podataka prve i druge godine poslovanja, za drugu godinu poslovanja;
- podataka prve, druge i treće godine poslovanja, za treću godinu poslovanja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, društvo čiji se portfelj u potpunosti ili najmanje 75% sastoji od osiguranja koja pokrivaju rizike kredita, oluje, grada ili mraza, marginu solventnosti na osnovu šteta obračunava na osnovu trogodišnjeg kliznog perioda, dok ne protekne najmanje sedam godina od početka obavljanja poslova osiguranja.

Prvi obračun margine solventnosti na osnovu šteta za period od sedam godina izrađuje se po isteku najmanje sedam godina od početka obavljanja poslova osiguranja.

Pri obračunu margine solventnosti za dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života koriste se odredbe ovog člana.

Prenos portfelja društva za osiguranje

Član 6

U slučaju prenosa portfelja osiguranja, društvo na koje se portfelj prenosi obračunava marginu solventnosti na osnovu premije i šteta uzevši u obzir ukupne podatke društva u koje se portfelj prenosi i podatke koji se odnose na prenešeni portfelj osiguranja.

Društvo koje prenosi portfelj osiguranja mora društvu na koje se portfelj prenosi priložiti podatke za period od tri, odnosno sedam godina u slučajevima ako se najmanje 75% portfelja sastoji od osiguranja koja pokrivaju rizike kredita, oluje, grada ili mraza, odnosno za period poslovanja ako je kraći od tri,

odnosno sedam godina u slučajevima ako se najmanje 75% portfelja sastoji od osiguranja koja pokrivaju rizike kredita, oluje, grada ili mraza radi obračuna margina solventnosti na osnovu premija i šteta prenešenog portfelja osiguranja.

Član 7

Margina solventnosti društva obračunava se posljednjeg dana tekućeg obračunskog perioda, i to:

- 31. decembra tekuće godine (godišnji obračun),
- 31. marta, 30. juna i 30. septembra tekuće godine (obračuni u toku godine),
- na dan prenosa portfelja.

Član 8

Početak primjene ovog pravilnika prestaje da važi Uputstvo o načinu utvrđivanja margine solventnosti ("Sl. list RCG" broj 24/07).

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od obračuna na 30. septembar 2013 . godine.

Broj: 01-201/3-13

Podgorica, 13.03. 2013. godine

Predsjednik Savjeta,
Branko Vujović, s.r.